

de Hollandse bezittingen van Philips de Ligne in beslag werden genomen en het jaar voor Philips volgens Gouthoeven overleed⁶²).

Een bewijs dat Lois wist, dat de Wasseners tienden in de Kethel bezaten, heb ik nog niet gevonden maar wel een aanwijzing dat hij het geweten kan hebben. De in beslag genomen Wasseners goederen werden tijdens het 12-jarig bestand, 1609-1621, teruggegeven aan de familie de Ligne. Daarna werden ze weer tijdelijk afgenomen en gingen zolang naar Frederik Hendrik. In 1648, bij de vrede van Munster, kwamen ze definitief terug in handen van de Lignes, die hun belangrijkste Hollandse bezittingen in 1651 liquideerden⁶³). Inderdaad was Claude Lamoral de Ligne in 1648 de laatste van zijn familie die zich met o.a. de tienden in Kethel liet belenen⁶⁴). Het is dus heel goed mogelijk dat hij dit bezit in 1651 in het openbaar heeft laten verkopen. Openbare verkopeningen werden bekend gemaakt door hier en daar opgehangen biljetten, waarvan nog voorbeelden in het oudarchief te vinden zijn. Daar de tienden, wat hun exacte ligging betreft, noch voordien noch daarna nader werden omschreven, kan het Lois bekend zijn geweest dat er tienden in de Kethel die aan het huis Wassenaer toebehoorden werden verkocht, zonder te weten waar ze lagen.

Voor ik dit allemaal uitgezocht had, had ik de copie-acte al eens voorgelegd aan het Rijksarchief in Antwerpen. De heer W. Rombauts was zo vriendelijk mij op 9 april 1979 te antwoorden:

‘De akte waarvan U mij een fotokopie heeft bezorgd, wijkt inderdaad af van de traditionele kenmerken van het Zuidnederlandse notarisprotocol. De aanhef en de formulering van de akte in kwestie vertonen meer gelijkenis met de manier waarop soms testamenten werden opgesteld. Nu is het wel mogelijk dat er bij het vervaardigen van testamenten een grotere vrijheid in de formulering werd toegelaten. Anderzijds doen de woorden “die desen brief sullen sien ofte hooren leesen” nogal plechtig aan en vindt men deze formule terug in stukken uitgevaardigd door belangrijke personen.

Ik geloof echter dat het moeilijk is om louter op basis van formele kenmerken tot de echtheid van dit document te besluiten. Misschien kan men daarover iets zeggen door de inhoud van het stuk terug te plaatsen in de context van het historisch gebeuren dat zich daarrond heeft afgespeeld.’

Zoals ik hierboven heb laten zien, kon de inhoud van het stuk toetsing aan het historisch gebeuren er omheen niet doorstaan.